

**КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЮРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ФАКУЛЬТЕТ АГРАРНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС

з дисципліни **«Міжнародна митна справа»**

для підготовки фахівців ОС „Магістр”

спеціальність: 073 – «Менеджмент»

освітня програма – «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

форма навчання: заочна

КИЇВ-2021

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра зовнішньоекономічної діяльності і адміністративного менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету аграрного менеджменту
_____ Остапчук А.Д.
“ ____ ” _____ 2021 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри ЗЕД і
адміністративного менеджменту
Протокол № 16 від “26” травня 2021 р.
Т. в. о. завідувача кафедри
_____ Луцьк В.В.

”РОЗГЛЯНУТО ”

Гарант ОП «Менеджмент ЗЕД»
_____ Діброва Л.В.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Міжнародна митна справа»

Спеціальність: 073 «Менеджмент»
Освітня програма: «Менеджмент ЗЕД» магістерського
рівня вищої освіти
Факультет: аграрного менеджменту
Розробник: Сидоренко С.В., к.е.н., доцент.
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2021р.

1. Опис навчальної дисципліни
«Міжнародна митна справа»
(назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Галузь знань	07 „Управління та адміністрування”	
Спеціальність	073 Менеджмент	
Освітня програма	«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»	
Магістерська програма	Управління міжнародним бізнесом	
Освітньо-кваліфікаційний рівень	магістр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	30	
Кількість кредитів ECTS	1	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) <small>(якщо є в робочому навчальному плані)</small>	відсутній <small>(назва)</small>	
Форма контролю	іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	заочна форма навчання	
Рік підготовки	2	
Семестр	3	
Лекційні заняття	6 год.	
Практичні, семінарські заняття	12 год.	
Лабораторні заняття	год.	
Самостійна робота	год.	
Індивідуальні завдання	год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Україна визначила свій шлях до світової спільноти. Але одного бажання недостатньо, треба всім вчитись, щоб бути надійним партнером на міжнародних ринках. Безпосередню участь у зовнішньоекономічній діяльності беруть десятки тисяч підприємств, сотні тисяч підприємців та державних службовців.

Мета: Формування системи теоретичних знань щодо узагальнених правил та зобов'язань, встановлених державами на договірній основі; норм і принципів, що регулюють їх відносини у сфері міждержавного митного співробітництва, а також отримання прикладних вмінь з використання основних міжнародних митних процедур та правил

Завдання курсу: на основі теоретичних положень сформувати правильне уявлення про сучасні форми міжнародної митної діяльності та особливості виконання норм митного регулювання в міжнародній ринковій діяльності підприємств.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

Для оволодіння дисципліною студенти мають виконати наступні завдання вивчення курсу:

- розуміти сутність і специфіку механізму функціонування зовнішньоекономічної діяльності в Україні на сучасному етапі;
- знати й вміти використовувати нормативну базу з регулювання митної діяльності держав та підприємств;
- оцінювати тенденції, суперечності й доцільність діяльності при визначенні головних напрямків митного регулювання для підприємств різних форм власності, що є суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності;
- розуміти специфіку міжнародного митного регулювання та його особливості;
- знати й вміти використовувати на практиці основні процедури укладання та виконання зовнішньоекономічних контрактів;
- використовуючи одержані знання на практиці, приймати професійні рішення, що відповідають державній економічній політиці та основним положенням міжнародних угод, до яких приєдналася Україна.

вміти:

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

- оперувати нормативними особливостями митного регулювання на міжнародному ринку;
- розуміти методи проведення процедур митного регулювання;
- обчислювати експортні ціни, ціни іноземного ринку;
- знати особливості митного регулювання на конкретних ринках;
- уміти вибудовувати систему комунікацій з державними органами митного контролю на зовнішньому ринку;
- вміти працювати з масивом вторинної інформації.

Набуття компетентностей

Компетентності	
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК№1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського

	(демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК№2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК№3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
ЗК№4	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК№11	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК№14	Здатність працювати у міжнародному контексті.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	
СК№2	Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
СК№6	Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
СК№9	Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.
СК№10	Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.
СК№13	Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

3. Програма та структура навчальної дисципліни

Структура навчальної дисципліни «Міжнародна митна справа»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	заочна форма навчання					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МИТНИХ СТОСУНКІВ ДЕРЖАВ СВІТОВОЇ СПІЛЬНОТИ						
Тема.1. ПОНЯТТЯ І ЮРИДИЧНА ПРИРОДА МІЖНАРОДНОГО МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ І ЙОГО РОЛЬ В МІЖНАРОДНОМУ РОЗПОДІЛІ ПРАЦІ	3	1	2			
Тема.2. МИТНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВ В МІЖНАРОДНИХ МИТНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ	3	1	2			
Тема.3. МИТНІ СИСТЕМИ І ЇХ ВИДИ В СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ МИТНИХ ВІДНОСИНАХ	3	1	2			
Разом за змістовим модулем 1	9	3	6			
Змістовий модуль 2. МИТНО-ТАРИФНІ СИСТЕМИ В СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ МИТНОМУ РЕГУЛЮВАННІ						
Тема.4. ПОНЯТТЯ МИТНОЇ ТЕРИТОРІЇ І МИТНОЇ МЕЖІ В МІЖНАРОДНОМУ МИТНОМУ ПРАВІ	3	1	2			
Тема.5. МИТНІ РЕЖИМИ В СИСТЕМІ СУЧАСНОГО МІЖНАРОДНОМУ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ	3	1	2			
Тема.6. ПРАВО МИТНИХ ЗБОРІВ І МИТНИХ ЗБОРІВ, МИТНА ОЦІНКА ВАРТОСТІ ТОВАРІВ В МІЖНАРОДНИХ МИТНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ	3	1	3			
Разом за змістовим модулем 2	9	3	6			
Усього годин	18	6	12			

4. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МИТНИХ СТОСУНКІВ ДЕРЖАВ СВІТОВОЇ СПІЛЬНОТИ

ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ І ЮРИДИЧНА ПРИРОДА МІЖНАРОДНОГО МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ І ЙОГО РОЛЬ В МІЖНАРОДНОМУ РОЗПОДІЛІ ПРАЦІ

Міжнародне митне регулювання як галузь міжнародного публічного права. Предмет його регулювання. Роль і місце міжнародного митного права в сучасних міжнародних відносинах і міжнародному розподілі праці. Міжнародне митне право як інструмент і провідник зовнішньоекономічної діяльності держав.

Міжнародно-правова регламентація міждержавних митних відносин. Поняття митно-правової норми. Нормоформування в міжнародному митному праві.

Класифікація норм міжнародного митного права. Міжнародні митні правовідносини. Суб'єкт і об'єкт міжнародного митного права і міжнародних митних правовідносин.

Поняття митного верховенства. Просторові аспекти митного регулювання. Застосування норм міжнародного митного права.

Дія митно-правової норми в часі і просторі. Припинення дії митно-правової норми. Співвідношення міжнародного митного і національного митного права. Кодифікація і прогресивний розвиток норм міжнародного митного права. Механізм реалізації норм міжнародного митного права.

ТЕМА 2. СУБ'ЄКТИ І ОБ'ЄКТ МІЖНАРОДНОГО МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Поняття і види суб'єктів міжнародного митного права. Держава — основний суб'єкт міжнародного митного права. Держави як суб'єкти міжнародного митного права. Україна як суб'єкт міжнародного митного права. Участь суб'єктів України в міжнародних митних відносинах. Структура митних адміністрацій країн світової спільноти. Міжнародні економічні відносини держав світової спільноти — об'єкт правового регулювання міжнародного митного права. Міжнародно-правові норми в діяльності Державного митного комітету України. Специфіка використання режиму найбільшого сприяння в міжнародних митних відносинах (Ст. 1 ГАТТ, частина IV «Торгівля і розвиток»).

ТЕМА 3. ДЖЕРЕЛА МІЖНАРОДНОГО МИТНОГО ПРАВА

Поняття джерела міжнародного митного права. Правові форми джерел міжнародного митного права (міжнародний договір, національне законодавство і міжнародний звичай). Особливості створення звичайних норм в міжнародному митному праві. Загальні принципи міжнародного права в правовому регулюванні міждержавних митних відносин.

Резолюції міжнародних організацій, рішення міжнародних судів і торгових арбітражів як джерела міжнародного митного права. Галузеві принципи міжнародного митного права і їх місце в правовому регулюванні міжнародних митних відносин світової спільноти.

ТЕМА 4. МИТНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВ В МІЖНАРОДНИХ МИТНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ

Поняття і зміст митної політики. Засоби реалізації митної політики. Взаємозв'язок міжнародної митної політики з національним митним законодавством держав.

Співвідношення національної митної політики держав з міжнародним митним правом. Митна політика монетаризму (чи раннього меркантилізму) епохи первинного накопичення капіталу. Поняття митної політики торгового меркантилізму (чи пізнього меркантилізму). Її правові основи. Митна політика вільної торгівлі (чи фритредери) і її правове закріплення в міжнародному митному праві. Поняття преференційної митної політики. Повні і часткові преференції. Міжнародно-правове закріплення преференційної політики. Загальна система преференцій.

Митна політика протекціонізму і її міжнародна регламентація в «Основних принципах міжнародної торгівлі», прийнятих Завершальним актом Першої конференції ЮНКТАД в 1964 році. Митна політика СНД і її міжнародне закріплення в угоді «Про принципи митної політики Країн Співдружності Незалежних Держав» від 13 березня 1992 р.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. МИТНО-ТАРИФНІ СИСТЕМИ В СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ МИТНОМУ РЕГУЛЮВАННІ

ТЕМА 5. МИТНІ СИСТЕМИ І ЇХ ВИДИ В СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ МИТНИХ ВІДНОСИНАХ

Поняття митної системи. Види митних систем Світової Спільноти. Поняття митних органів і їх роль в забезпеченні економічної безпеки національних і міжнародних митних територій. Види і функції митних органів держав. Організація регіональної митної співпраці. Поняття митниці і їх класифікація. Функції митниці : контрольні, досмотровые, операційні, боротьба з контрабандою, по захисту економічних основ держави.

Митні формальності. Митні пости і їх функції. Поняття «Митного округу». Специфіка «митного округу» Сполучених Штатів Америки. Поняття «Території митниці». Методика митного контролю. Визначення «межі особистих потреб». Поняття «Зони митного контролю». Поняття «Митного оформлення». Митна експертиза. Вантажна митна декларація як документ міжнародного спілкування у світовій спільноті.

ТЕМА 6. ПОНЯТТЯ МИТНОЇ ТЕРИТОРІЇ І МИТНОЇ МЕЖІ В МІЖНАРОДНОМУ МИТНОМУ ПРАВІ

Поняття і визначення митної межі. Види митних меж : митна межа держави, міжнародна митна межа. Митна територія. Поняття митної території держави і її види

(зона вільної торгівлі, зона вільного підприємництва, вільна економічна зона, вільна митна зона та ін.).

Поняття міжнародної митної території (митна зона, митний союз, безпошлинна зона, прилегла митна зона). Міжнародно-правовий режим митних територій і митних меж держав Світової спільноти.

ТЕМА 7. МИТНІ РЕЖИМИ В СИСТЕМІ СУЧАСНОГО МІЖНАРОДНОМУ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Поняття і визначення митного режиму. Основні міжнародно-правові режими (національний, міжнародний, найбільшого сприяння в митному обкладенні). Види митних режимів по об'єктах регулювання (ввезення, вивезення, транзиту, реекспорту, реімпорту, тимчасового ввезення, тимчасового вивезення, безмитного ввезення і вивезення, тимчасово-безмитного ввезення, умовно-безмитного ввезення, режим відмови).

Режим митних складів, режим переробки товарів, режим складів тимчасового зберігання. Засоби забезпечення митного режиму (контингентування, квотування, ліцензування, декларування). Міжнародна Конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур (Кіотська Конвенція 1973 р.).

ТЕМА 8. ПРАВО МИТНИХ ЗБОРІВ І МИТНИХ ЗБОРІВ, МИТНА ОЦІНКА ВАРТОСТІ ТОВАРІВ В МІЖНАРОДНИХ МИТНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ

Поняття митного збору і митних зборів. Цілі їх стягування. Види митних зборів : ввізні (імпортні), вивізні (експортні), транзитні, конвенційні, сезонні, спеціальні, компенсаційні, особливі, антидемпінгові. Способи числення митних зборів (адвалорний, специфічний, змішаний). Митна оцінка вартості товарів. Кодекс митної вартості 1981 року (чи «Угода про застосування статті УП ГАТТ»). Комітет Світової Організації Торгівлі з митної оцінки товарів і його функції.

Застосування єдиних методів оцінки вартості імпортних товарів при адвалорном способі числення митного збору. Митні збори і їх види.

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	МИТНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВ В МІЖНАРОДНИХ МИТНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ	2
2	ВИДИ МИТНИХ ЗБОРІВ	2
3	МИТНІ РЕЖИМИ В СИСТЕМІ СУЧАСНОГО МІЖНАРОДНОМУ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ	2
4	МИТНА ОЦІНКА ВАРТОСТІ ТОВАРІВ	4
5	МИТНА ДЕКЛАРАЦІЯ: ВИДИ І СПОСОБИ ЗАСТОСУВАННЯ	2
Разом		12

6. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Що ж характеризує спільність сучасного міжнародного публічного права і міжнародного митного права?
2. Що є об'єктом міжнародного митного права?
3. Які основні рішення прийняті на Кіотській конвенції?
4. Охарактеризуйте Міжнародну конвенцію про узгодження прикордонних заходів контролю над проходженням вантажів 1982 р.
5. Що є складовими частинами міжнародного митного правовідношення?
6. Під режимом найбільшим сприянням що слід розуміти?
7. Митна територія може співпадати з державною територією, а може і не співпадати. У яких же випадках мають місце такі неспівпадіння?
8. Зона вільної торгівлі. Дайте пояснення.
9. у сфері міжнародних митних відносин склалися які види митних контрольно-операційних функцій?
10. У практиці здійснення технології міжнародних митних операцій розрізняються наступні види митних зборів
11. Які питання були закріплені у закріплення в Алжирській хартії 1967 р.
12. Дайте пояснення Загальній системі преференцій
13. Який базовий принцип отримав своє закріплення в Генеральній угоді про тарифи і торгівлю 1947 р?
14. Відповідно до міжнародного законодавства що розуміється під митницею?

15. Які питання регулюються Конференцією ООН з міжнародних подорожей і туризму 1963 р.
16. Назвіть предмет регулювання міжнародного митного права?
17. Поясніть, що таке зони порто-франко
18. Назвіть вимоги до створення митного союзу
19. У 1967 р. на Женевській конференції ГАТТ ("Кенеді-раунд") був прийнятий який документ? Наведіть коротку його характеристику.
20. Митна Конвенція про Карнет АТА. Поясніть необхідність та сферу використання.
21. Що означає міжнародна практика ділення військової контрабанди на абсолютну і умовну?
22. Митний кодекс України передбачає вичерпний перелік митних режимів. Назвіть їх усі та надайте коротку характеристику.
23. Що таке митна адміністрація та її основні функції.
24. Окресліть основні міжнародні регіональні організації, що здійснюють митну політику в області митних правовідносин

7. Методи навчання

Методи навчання, покладені в основу курсу, визначається у наступних напрямках:

- удосконалення організаційного процесу та організаційної культури у сучасних трудових об'єднаннях;
- перехід до гнучких організаційних структур; взаємодії комунікативних та психологічних технологій;
- залежність успіху організації від її здатності до змін, інновативності;
- визнання визначної ролі людини в організації, позиція, активність якої значною мірою визначає ефективність діяльності організації;
- підвищення соціальної відповідальності організацій тощо.

8. Форми контролю

Робочі завдання, презентація, тестовий контроль. Іспит

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль				Рейтинг з навчальної роботи $R_{НР}$	Рейтинг з додаткової роботи $R_{ДР}$	Рейтинг штрафний $R_{ШТР}$	Підсумкова атестація (екзамен чи залік)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4					
0-100	0-100	0-100	0-100	0-70	0-20	0-5	0-30	0-100

Примітки. 1. Відповідно до «Положення про кредитно-модульну систему навчання в НУБіП України», затвердженого ректором університету 03.04.2009 р., рейтинг студента з навчальної роботи $R_{НР}$ стосовно вивчення певної дисципліни визначається за формулою

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} \cdot K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ} \cdot K^{(n)}_{ЗМ})}{K_{ДИС}} + R_{ДР} - R_{ШТР},$$

де $R^{(1)}_{ЗМ}, \dots, R^{(n)}_{ЗМ}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K^{(1)}_{ЗМ}, \dots, K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{ДИС} = K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі;

$R_{ДР}$ – рейтинг з додаткової роботи;

$R_{ШТР}$ – рейтинг штрафний.

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти $K^{(1)}_{ЗМ} = \dots = K^{(n)}_{ЗМ}$. Тоді вона буде мати вигляд

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ})}{n} + R_{ДР} - R_{ШТР}.$$

Рейтинг з додаткової роботи $R_{ДР}$ додається до $R_{НР}$ і не може перевищувати 20

балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний R_{штр} не перевищує 5 балів і віднімається від **R_{нр}**. Він визначається лектором і вводить рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

2. Згідно із зазначеним Положенням **підготовка і захист курсового проекту (роботи)** оцінюється за 100 бальною шкалою і далі переводиться в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

Державні стандарти освіти, навчальні плани, навчальні програми з усіх нормативних і вибіркових навчальних дисциплін, програми навчальної, виробничої та інших видів практик, підручники і навчальні посібники, інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних, індивідуальні навчально-дослідницькі завдання, контрольні роботи, текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів

11. Рекомендована література

1. Бирюков П.Н. Международное право. Международные таможенные соглашения. М., 1998.
2. Борисов К.Г. Международное таможенное право. М., 1997.
3. Борисов К.Г. Международное таможенное право: учеб. пособие / К.Г. Борисов. – Москва, 2001. – 616 с
4. Владимиров К.Н., Бардачова В.Ю. Митне регулювання: навчальний посібник. - 2-ге вид. - Херсон: Олді-плюс, 2002. - 336 с.
5. Внешнеэкономический толковый словарь. - М.: Инфра, 2000. - 512 с.
6. ГАТТ (Генеральное соглашение по тарифам и торговле). «Конституция мировой торговли» М., 1996.
7. Гребельник О.П. Митна справа Підручник. - К: Центр учбової літератури. - 2010. - 472с.
8. Гребельник О.П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: Підручник. - К.: Центр навчальної літератури, 2005. - 696 с.
9. Гребельник О.П. Основи митної справи: Навч. посіб. - К.: Центр навчальної літератури, 2003. - 600 с.
10. Данильцев А. Международная торговля: инструменты регулирования. - М.: Дел. лит, 1999. - 302 с.
11. Дюмулен И.И. Всемирная торговая организация. М., 1997
12. Задорожній О.В., Буткевич В.Г., Мицик В.В. Конспект лекцій з основ теорії міжнародного права [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://iir-mp.narod.ru/books/ipl/konspekt.pdf>.
13. Київець О.В. Сучасне міжнародне право: проблеми ефективності системи через призму джерел міжнародного права // Право і безпека. – 2010. – № 2. – Ст. 15-19.
14. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учебник/И.И. Лукашук. – М.: БЕК, 1997. – 390 с.
15. Мережко О. Теорія джерел міжнародного права [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id101.11>. Словник міжнародного права [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://subject.com.ua/pravo/dict/631.html>.
16. Митна справа. За ред. М.Крупки. Видавництво ЛНУ, 2017, 572 ст.

17. Митна справа: навч. посіб. / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник, О. Ю. Григор'єв та ін., Нац. ун-т «Львів. політехніка». — Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2015. — 232 с.
18. Митне регулювання України: національні та міжнародні аспекти. Монографія / Бережнюк І. Г. - Дніпропетровськ: Академія митної служби України, 2009. - 543 с.
19. Міжнародне право: підручник/Л.Д. Тимченко, В.П. Кононенко. – К.: Знання, 2012. – 631 с. – (Вища освіта ХХІ століття) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://pidruchniki.com/component/option,com>.
20. Основы таможенного дела / Под ред. В.Г. Драганова. — М., 1998.
21. Потяев А.И. Контрабанда и борьба с ней. М., 1925.
22. Право международной торговли: Словарь-справочник. М., 1997.
23. Соколов Ю.Н. Международнй туризм и его правовое регулирование. М 1969.
24. Статут ООН і Статут Міжнародного Суду: міжнародний документ від 26.06.1945 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_010.
25. Уваров В.Д., Борисов К.Г. Международные туристские организации. М., 1990.
26. Угаров Б.М. Международная борьба с контрабандой. М., 1981.
27. Фомичев В.И. Международная торговля. М., 1998.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ «Міжнародне митне регулювання»

Тематичний план дисципліни розроблено з урахуванням Положення про організацію навчального процесу в Національному університеті біоресурсів і природокористування України.

Основними організаційними формами вивчення дисципліни «Міжнародне митне регулювання» є лекції, семінарські та практичні заняття, консультації та самостійна робота та контрольні заходи.

Лекційні заняття призначені для теоретичного осмислення та узагальнення основного матеріалу дисципліни.

Практичні заняття є аудиторними і проводяться у вигляді семінарів або виконанні розрахункових завдань. Метою семінарських і практичних занять є поточна перевірка рівня засвоєння студентами навчального матеріалу з окремих тем дисципліни. Поряд з цим під час деяких семінарських і практичних занять передбачається проведення модульного контролю, тобто перевірка рівня засвоєння навчального матеріалу певного модуля дисципліни. Модульний контроль проводиться у формі модульних тестів.

Самостійна робота студентів є основним засобом опанування навчального матеріалу, засвоєння теоретичних знань, набуття вмінь і практичних навичок у вільний від аудиторних занять час. Передбачає вивчення матеріалів підручників, навчальних та методичних посібників, опрацювання законодавчих та нормативних актів, монографій, статей періодичних видань тощо.

У процесі самостійної роботи студенти вивчають теоретичні положення дисципліни, розв'язують практичні завдання, здійснюють самоконтроль своїх знань і вмінь. Самостійна робота складається з підготовки до семінарських та практичних занять, самостійного вивчення слухачем відповідного матеріалу, модульного та підсумкового контролю.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

Тема 1	ПОНЯТТЯ І ЮРИДИЧНА ПРИРОДА МІЖНАРОДНОГО МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ І ЙОГО РОЛЬ В МІЖНАРОДНОМУ РОЗПОДІЛІ ПРАЦІ
Тема 2	МИТНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВ В МІЖНАРОДНИХ МИТНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ
Тема 3	МИТНІ СИСТЕМИ І ЇХ ВИДИ В СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ МИТНИХ ВІДНОСИНАХ
Тема 4	ПОНЯТТЯ МИТНОЇ ТЕРИТОРІЇ І МИТНОЇ МЕЖІ В МІЖНАРОДНОМУ МИТНОМУ ПРАВІ
Тема 5	МИТНІ РЕЖИМИ В СИСТЕМІ СУЧАСНОГО МІЖНАРОДНОМУ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ
Тема 6	ПРАВО МИТНИХ ЗБОРІВ І МИТНИХ ЗБОРІВ, МИТНА ОЦІНКА ВАРТОСТІ ТОВАРІВ В МІЖНАРОДНИХ МИТНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ

ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙ ТА ЇХ АНОТОВАНИЙ ЗМІСТ

Тема 1. ПОНЯТТЯ І ЮРИДИЧНА ПРИРОДА МІЖНАРОДНОГО МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ І ЙОГО РОЛЬ В МІЖНАРОДНОМУ РОЗПОДІЛІ ПРАЦІ.

(1 година)

1. Міжнародне митне регулювання як галузь міжнародного публічного права.
Предмет його регулювання.
2. Роль і місце міжнародного митного права в сучасних міжнародних відносинах і міжнародному розподілі праці. Міжнародне митне право як інструмент і провідник зовнішньоекономічної діяльності держав.
3. Міжнародно-правова регламентація міждержавних митних відносин.
Поняття митно-правової норми.
4. Нормоформування в міжнародному митному праві.
5. Класифікація норм міжнародного митного права.
6. Міжнародні митні правовідносини.
7. Суб'єкт і об'єкт міжнародного митного права і міжнародних митних правовідносин.
8. Поняття митного верховенства.
9. Просторові аспекти митного регулювання. Застосування норм міжнародного митного права.
10. Дія митно-правової норми в часі і просторі.
11. Припинення дії митно-правової норми. Співвідношення міжнародного митного і національного митного права.
12. Кодифікація і прогресивний розвиток норм міжнародного митного права.
Механізм реалізації норм міжнародного митного права.

Тема 2. МИТНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВ В МІЖНАРОДНИХ МИТНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ

(1 година)

1. Поняття і зміст митної політики.
2. Засоби реалізації митної політики. Взаємозв'язок міжнародної митної політики з національним митним законодавством держав.

3. Співвідношення національної митної політики держав з міжнародним митним правом. Митна політика монетаризму (чи раннього меркантилізму) епохи первинного накопичення капіталу.
4. Поняття митної політики торгового меркантилізму (чи пізнього меркантилізму). Її правові основи.
5. Митна політика вільної торгівлі (чи фритредери) і її правове закріплення в міжнародному митному праві.
6. Поняття преференційної митної політики. Повні і часткові преференції. Міжнародно-правове закріплення преференційної політики. Загальна система преференцій.
7. Митна політика протекціонізму і її міжнародна регламентація в «Основних принципах міжнародної торгівлі», прийнятих Завершальним актом Першої конференції ЮНКТАД в 1964 році.
8. Митна політика СНД і її міжнародне закріплення в угоді «Про принципи митної політики Країн Співдружності Незалежних Держав» від 13 березня 1992 р.

**Тема 3. МИТНІ СИСТЕМИ І ЇХ ВИДИ В СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ
МИТНИХ ВІДНОСИНАХ**
(1 година)

1. Поняття митної системи. Види митних систем Світової Спільноти.
2. Поняття митних органів і їх роль в забезпеченні економічної безпеки національних і міжнародних митних територій.
3. Види і функції митних органів держав. Організація регіональної митної співпраці.
4. Поняття митниці і їх класифікація. Функції митниці : контрольні, досмотровые, операційні, боротьба з контрабандою, по захисту економічних основ держави.
5. Митні формальності.
6. Митні пости і їх функції. Поняття «Митного округу». Специфіка «митного округу» Сполучених Штатів Америки. Поняття «Території митниці». Методика митного контролю. Визначення «межі особистих потреб».

7. Поняття «Зони митного контролю». Поняття «Митного оформлення».
8. Митна експертиза.
9. Вантажна митна декларація як документ міжнародного спілкування у світовій спільноті.

Тема 4. ПОНЯТТЯ МИТНОЇ ТЕРИТОРІЇ І МИТНОЇ МЕЖІ В МІЖНАРОДНОМУ МИТНОМУ ПРАВІ

(1 година)

1. Поняття і визначення митної межі. Види митних меж : митна межа держави, міжнародна митна межа.
2. Митна територія. Поняття митної території держави і її види (зона вільної торгівлі, зона вільного підприємництва, вільна економічна зона, вільна митна зона та ін.).
3. Поняття міжнародної митної території (митна зона, митний союз, безпошлинна зона, прилегла митна зона).
4. Міжнародно-правовий режим митних територій і митних меж держав Світової спільноти.

Тема 5. МИТНІ РЕЖИМИ В СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ МИТНОМУ ПРАВІ.

(1 година)

1. Поняття і визначення митного режиму. Основні міжнародно-правові режими (національний, міжнародний, найбільшого сприяння в митному обкладенні).
2. Види митних режимів по об'єктах регулювання (ввезення, вивезення, транзиту, реекспорту, реімпорту, тимчасового ввезення, тимчасового вивезення, безмитного ввезення і вивезення, тимчасово-безмитного ввезення, умовно-безмитного ввезення, режим відмови).
3. Режим митних складів, режим переробки товарів, режим складів тимчасового зберігання. Засоби забезпечення митного режиму (контингентування, квотування, ліцензування, декларування).
4. Міжнародна Конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур (Киотська Конвенція 1973 р.).

**Тема 6. ПРАВО МИТНИХ ЗБОРІВ І МИТНИХ ЗБОРІВ, МИТНА ОЦІНКА
ВАРТОСТІ ТОВАРІВ В МІЖНАРОДНИХ МИТНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ**

(1 година)

1. Поняття митного збору і митних зборів. Цілі їх стягування.
2. Види митних зборів : ввізні (імпорتنі), вивізні (експортні), транзитні, конвенційні, сезонні, спеціальні, компенсаційні, особливі, антидемпінгові.
3. Способи числення митних зборів (адвалорный, специфічний, змішаний).
Митна оцінка вартості товарів. Кодекс митної вартості 1981 року (чи «Угода про застосування статті УП ГАТТ»).
4. Комітет Світової Організації Торгівлі з митної оцінки товарів і його функції.
5. Застосування єдиних методів оцінки вартості імпорتنих товарів при адвалорном способі числення митного збору.
6. Митні збори і їх види.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Практичне заняття №1

Тема 1. ПОНЯТТЯ І ЮРИДИЧНА ПРИРОДА МІЖНАРОДНОГО МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ І ЙОГО РОЛЬ В МІЖНАРОДНОМУ РОЗПОДІЛІ ПРАЦІ.

(2 години)

1. Міжнародно-правове регулювання митних стосунків держав світової спільноти.
2. Поняття, зміст і система міжнародного митного права.
3. Поняття економічного суверенітету і основні функції держави по його охороні в сучасній митній системі міждержавних відносин.
4. Тенденції здійснення митної політики в сучасній загальній системі держав.
5. Джерела міжнародного митного права.

Практичне заняття №2

Форми діяльності митних органів Шенгенської Зони.

(2 години)

Підготуйте письмові відповіді на запитання вказаної теми/ситуації.

1. Переміщення та пропуск товарів, транспортних засобів через митний кордон.
2. Здійснення митного контролю та його форми.
3. Мине оформлення та митне декларування.
4. Митно-тарифне регулювання.

Практичне заняття №3

Правопорушення й відповідальність за порушення митних правил в ЕС та США.

(2 години)

1. Поняття порушень митних правил.
2. Види адміністративних порушень митного законодавства.
3. Контрабанда й контрафакта.
4. Поняття й види відповідальності за порушення митних правил.
5. Відповідальність митних органів за правомірністю своїх дій.
6. Митні органи, як органи дізнання.
7. Протокол-як документ про порушення митного законодавства.

8. Підстави порушення провадження в справі про митні правопорушення.
9. Виконання постанов митних органів про покладення стягнення за порушення митного законодавства.

Практичне заняття №4
МИТНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВ В МІЖНАРОДНИХ МИТНИХ
ПРАВОВІДНОСИНАХ
(2 години)

1. Загальна (загальна) система преференцій - початкова стадія гармонізації міжнародно-правових форм митних стосунків держав світової спільноти
2. Генеральна система торгових преференцій (ГСТП) країн, що розвиваються, - одна з форм регіональної уніфікації міжнародних митних відносин
3. Міжурядові спільні збутові і сировинні об'єднання латиноамериканських країн - форма регіональної систематизації норм і принципів міжнародного митного права
4. Узгодження позицій держав по імплементації митних операцій в міжнародних змішаних перевезеннях

Практичне заняття №5
МИТНІ РЕЖИМИ В СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ МІЖНАРОДНОГО МИТНОГО
РЕГУЛЮВАННЯ.
(2 години)

1. Митні правовідносини в механізмі регулювання зовнішньоекономічних операцій у світовій торгівлі
2. Міжнародно-правові форми співпраці і координації діяльності митних адміністрацій країн співдружності незалежних держав (СНД)
3. Основи міжнародної двосторонньої співпраці і партнерства держав і взаємної адміністративної допомоги в митних справах
4. Основи митних правовідносин міжнародних торгових організацій
5. Міжнародні регіональні механізми регулювання митних правовідносин держав світової спільноти
6. Право прикордонного митного партнерства і співпраці регіональної і місцевої влади країн Європи і Азіатського регіону , що формується,

Практичне заняття №6

**ГАРМОНІЗАЦІЯ НОРМАТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ОБЛАСТІ
МІЖНАРОДНИХ МИТНИХ ВІДНОСИН З ВІДПОВІДНИМИ ПРАВОВИМИ
ФОРМАМИ УНІВЕРСАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ**

(2 години)

1. Міжнародні дипломатичні конференції з митних питань
2. Універсальні багатосторонні договори по координації діяльності і співпраці держав в області митних стосунків
3. Організація Об'єднаних Націй і її діяльність по координації співпраці держав світової спільноти у сфері митних стосунків

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ОКР Магістр напрямок підготовки/ спеціальність Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності	Кафедра Адміністративного менеджменту та ЗЕД	Екзаменаційний БІЛЕТ № 1 з дисципліни «Міжнародна митна справа»	Затверджую Зав. кафедрою
	2020-2021 н.р.		Мостенська Т.Л.
			15.09.2020 р.

1. Екзаменаційні запитання

1. Які основні рішення прийняті на Кіотській конвенції?
2. Під режимом найбільшого сприяння що слід розуміти?
3. У практиці здійснення технології міжнародних митних операцій розрізняються наступні види митних зборів?
4. Поняття "Військова контрабанда". Види та класифікація.

2. Тестові завдання

1. У практиці здійснення технології міжнародних митних операцій розрізняються наступні види митних зборів:
 1. статистичний, збір стягується з метою відшкодування витрат, пов'язаних з урахуванням товарів, що імпортуються і експортуються;
 2. збір на право вивезення товару зі складу митниці;
 3. ліцензійний збір, що стягується при видачі дозволів на ввезення і вивезення товарів;
 4. марочні збори, що стягаються при прийомі декларацій усіх видів зовнішньоторговельних операцій (на ввезення і вивезення товару, складування товарів і т.д.), при видачі митною адміністрацією різного роду квитанцій;
2. Складовими частинами міжнародного митного правовідношення є:
 1. суб'єкти правовідношення;
 2. права суб'єктів правовідношення;
 3. обов'язки суб'єктів правовідношення;
 4. об'єкт правовідношення.
3. Територія держав, що входять в митний союз, є :
 1. єдиною митною територією з єдиними митними правилами
 2. єдиною митною територією з єдиним митним законодавством
 3. єдиною митною територією з єдиним митним тарифом
 4. єдиною митною територією з єдиною митною адміністрацією
4. Введення добровільних експортних обмежень :
 1. збільшує добробут країни-імпортера;
 2. вигідніше країні-імпортеріві, ніж використання імпортової квоти;
 3. може принести вигоду країні-експортеріві;
 4. приносить вигоду як країні-імпортеріві, так і країні — експортеріві
5. Серед економічних функцій митних зборів можна виділити наступні:
 1. протекціоністська
 2. преференційна
 3. зрівняльна
 4. компенсаційна
6. Якщо через митний кордон держави здійснюється імпорт рослин, плодів, тварин, птахів, шкіряної або вовняної сировини і так далі, то вимагається представити митниці відповідно:
 1. Радіаційне та санітарне свідоцтво
 2. карантинне та ветеринарне свідоцтво
 3. санітарне або ветеринарне свідоцтво

4. санітарне та ветеринарне свідоцтво

7. Економічні наслідки встановлення квот на імпорт:

1. частина попиту виявляється незадоволеною
2. призводить до росту внутрішньої ціни
3. стимулює ріст вітчизняного виробництва
4. Запобігає розвитку конкурентних змов

8. Які вимоги до Митного Союзу визначені в документах СО:

1. прийняття єдиних основних митних правил
2. створення єдиного зовнішнього митного тарифу
3. формування експортно-імпортних квот і ліцензій
4. Формування єдиної валюти митного союзу

9. У 1967 р. на Женевській конференції ГАТТ ("Кеннеді-раунд") був прийнятий:

1. Брюссельську митну номенклатуру;
2. єдині правила перевезень вантажів;
3. систему Гармонізації назв і кодифікування товарів;
4. міжнародний антидемпінговий кодекс ГАТТ;

10. Міжнародний митний економічний режим міжнародних ліній електропередачі регулюється:

1. Кодексом проведення лінійних конференцій;
2. визначається сторонами на основі міжнародних угод;
3. міжнародним митним правом конвенції Берна;
4. угоди про науково-технічну співпрацю між урядами митних союзів;

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

для вивчення дисципліни

«Міжнародне митне регулювання»

3. Гребельник О.П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. К.: Центр навчальної літератури, 2005. - 696 с.
4. Мережко Н.В. Митна справа: підручник/Н.В.Мережко,П.В.Пашко, О.В.Рождественський ;за ред. П.В.Пашка. –Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. –572с. – (Серія «Митна справа»).
5. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / К.Ю. Величко, В.О.Козуб, Л.Л. Носач, Л.О. Чернишова, О.І. Печенка. –Харків: Видавництво «Форт», 2017. –221с.
6. Закон України «Про банки та банківську діяльність» від 7.12.2000р. No2121-111 (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
7. Закон України «Про безпечність та якість харчових продуктів» від 23.12.1997р. No 771/97-ВР (із змінами та доповненнями)//Відомості Верховної Ради (ВВР), 1998, N 19, ст. 98 [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
8. Закон України «Про державне регулювання імпорту сільськогос-подарської продукції» від 17.07.1997р. No 468/97-ВР(із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997, N 44, ст.281[Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
9. Закон України Про Митний тариф України від 05.04.2001р. No 2371-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, N 24, СТ.125) (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
- 10.Закон України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту» від 22.12.1998р. No 330-ХІУ (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, N 9-10, СТ.65 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
- 11.Закон України «Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту» від 22.12.1998р. N 331-ХІУ (із змінами та доповненнями) //Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, N 12-13, ст. 80 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
- 12.Закон України «Про захист прав споживачів» від 12.05.1991р. No 1023-ХІІ(із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1991, N 30, ст. 379 [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
- 13.Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від16.04.1991р. No 959-ХІ (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1991, N 29, ст. 377 [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
- 14.Закон України «Про митну справу в Україні» N 92-ІУ (92-15) від 11.07.2002 (Закон втратив чинність з 01.01.2004р. на підставі Кодексу) // ВВР, 2002, N 38-39, ст.288.
- 15.Андросова Т.В.,Шталь Т.В. Митне регулювання ЗЕД: навч. посібник../Т.В. Андросова, Т.В. Шталь, –2-ге вид. перероб і допов. –Х: ХДУХТ, 2008. –471 с.

16. Бабин Э.П. Основы внешнеэкономической политики. М., 1997.
17. Базилюк І. О. Форми та методи експортного контролю / І. О. Базилюк // Митна справа. –№1. –2012. –С.74-82.
32. Батанова Л. О. Фінансовий контроль у сфері державної митної справи: монографія / Л. О. Батанова ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". -Чернівці : Технодрук, 2015. -153 с.
18. Бен Дж. М. Терра. Введение в налог на добавочную стоимость. Связанным текстом. Директив Европейского Союза по НДС. Париж. ОСДЕ. 1995.
19. Бережнюк І. Г. Митне регулювання України: національні та міжнародні аспекти: монографія / І. Г. Бережнюк. –Дніпропетровськ : Академія митної служби України, 2009. –543 с.
20. Бирюков П.Н. Международное право. М., 1998.
21. Борисенко О.П. Особливості застосування митно-тарифних інструментів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності /О.П .Борисенко //Державне управління та місцеве самоврядування. –2011. -№ 4(11). –С.45-46.
22. Борисов К.Г. Международное таможенное право. М., 1997.
23. Ben J. M. Terra Community Customs Law. A Guide to the Customs Rules on Trade between the European Union and Third Countries. The Hague. 1995. Tom 1, 2.
24. Величко К.Ю., Зосимова Ж.С., Печенка О.І. Митне регулювання та експертиза ЗЕД: конспект лекцій/К.Ю. Величко, Ж.С. Зосимова, О.І. Печенка. –Х.: ТОВ «Видавництво «Форт», 2017. –120с.
25. Владимиров К.Н., Бардачова В.Ю. Митне регулювання: навчальний посібник / К.Н. Владимиров, В.Ю. Бардачова. –Херсон: Олді-плюс, 2002. –336с.
26. Войтов С. Еволюція митнотарифного регулювання в контексті розвитку світової цивілізації / С. Войтов // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету.–2013 . –№ 2. –С. 70–84.
27. Войтович С.А., Ионис Д. Организационно-правовой механизм деятельности ГАТТ// Вестник Киевского университета: международные отношения и международное право, 1989. Вып. 28.
28. ГАТТ (Генеральное соглашение по тарифам и торговле). «Конституция мировой торговли» М., 1996.
29. Головка М. П. Митний контроль за переміщенням фізичних осіб через митний кордон України: навч. посіб. / М. П. Головка, С. В. Сорокіна. –Х. : ХДУХТ, 2012. –131 с.
30. Гордієнко Н.І. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник (для студентів економічних спеціальностей) / Гордієнко Н.І., Карпушенко М.Ю. –Харків: ХНАМГ, 2006. –235 с.
31. Гребельник О.П. Митна справа: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О.П. Гребельник. –К.: Центр навчальної літератури, 2010.
32. Додін Є. В. Міжнародне співробітництво з питань митної справи: навч. посіб. / Є. В. Додін, В.В. Серафимов; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". -О. : [б. в.], 2012. -175 с.
33. Дубініна А. А., Сорокіна С. В., Зельніченко О. І. Митна справа: Підручник. –К.: Центр учбової літератури, 2010. –320 с.
34. Дудчак В. І., Мартинюк О. В. Митна справа: Навч. посіб. –К.: КНЕУ, 2002. –310 с.
35. Дьомін Ю. М. Митний контроль в Україні: моногр. / Дьомін Ю. М. –К. : 2004. –542с.
36. Дюмулен И.И. Всемирная торговая организация. М., 1997.

37. Зовнішньоекономічна діяльність та митна справа: Збірник нормативних актів / Упорядник М.І. Камлик. –К: Атака, 2014. –680 с.
38. Каленський, М.М. Митний контроль та митне оформлення: Нач. Посіб. / За ред. М.М. Кленського, П.В. Пашка. –К.: Т-во «Знання», КОО, 2002. –284 с.
39. Карамбович І. М. Митна система та її роль в регулюванні зовнішньої торгівлі України: навчальний посібник/ І. М. Карамбович. –Д.: АМСУ, 2009. –281 с.
40. Основы таможенного дела / Под ред. В.Г. Драганова. — М., 1998.
41. Право Европейского Союза: Правовое регулирование торгового оборота. — М., 1998.
42. Сандровский К.К. Международное таможенное право: Учебник. Изд. 2-е, испр. - Киев: Знания, 2001.
43. Соколов Ю.Н. Международный туризм и его правовое регулирование. М 1969.
44. Угаров Б.М. Международная борьба с контрабандой. М., 1981.
45. Фомичев В.И. Международная торговля. М., 1998.
46. Хартли Т.К. Основы права Европейского Сообщества. Будапешт, 1998.
47. Чмель Г.Н. Малая таможенная энциклопедия. СПб., 1994.
48. Actualites OMD. Journal Officiel De l'Organisation Mondiale des Douanes. N 33. Dccembre 1998.
49. Customs Co-operation Council. В. 1996.
50. Customs Territories of the World. New York. 1989. Commission of the European Communities. Relations between the European Communities and International Organizations.
51. Patrick Ravillard The Functioning of customs cooperation under Title YI of the Treaty of European Union: A First Evaluation. «Justice and Home Affaires in the European Union». «Third Pillar» from Maastricht to Amsterdam. N 2. Document Interne. Bruges/Lausanne/Bonn. 1997
52. World Trade Law Association. The WTO and International Trade Regulation. Year Book of the WTLA. Cameron. May, 1998.
53. WTO accessions gather pace (Kyrgyz, Latvia).
54. WTO OMC «Focus... October 1998. Newsletter. N 34.